

מאמר דא"ח

ביאור בדרך אפשר

בפרשת השבוע, פרשת אחרי, נאמר:

1 **כִּי בַיּוֹם הַזֶּה הַיּוֹם הָעֲשִׂירִי בַחֹדֶשׁ תִּשְׂרִי, יוֹם הַכִּיפּוּרִים לְכַפֵּר**
 2 **הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְטַהֵר אֶתְכֶם גּוֹ'** מהעוונות
 3 **לִפְנֵי ה' תִּטְהַרוּ¹. וּמִבְּאֵר עַל זֶה בְּסֵפֶר הַמַּכִּיל מֵאִמְרֵי חֲסִידוֹת שֶׁל**
 4 **אדמו"ר הזקן על פרשיות התורה**
 5 **(והמועדים) של החומשים ויקרא,**
 6 **במדבר ודברים (ושיר השירים) והוא**
 7 **ספר המשך לספר 'תורה אור' המכיל**
 8 **מאמרי חסידות של אדמו"ר הזקן**
 9 **לפרשיות התורה בחומשים בראשית**
 10 **ושמות 'לקוטי תורה' פְּרָשְׁתָּנוּ²**
 11 **פרשת השבוע, פרשת אחרי**
 12 **(החסידים) פְּרָשְׁתָּנוּ² (החסידים) שֶׁעַ פְּרָשָׁה שֶׁל**
 13 **החסידות, כפי שנהוג לקרוא למאמרי**
 14 **החסידות של אדמו"ר הזקן בספרים**
 15 **'תורה אור' ו'לקוטי תורה' שֶׁל**
 16 **(השבוע) ד"לפני הַיּוֹם³**
 17 **פְּרוּשׁוֹ דרגה גבוהה ביותר למעלה**
 18 **באלוקות לְמַעַל מִשֵּׁם הַיּוֹם³**
 19 **ולפי זה 'לפני' פירושו כמו קודם, מעל.**
 20 **וּמִבְּאֵר בְּזָה, ב'לקוטי תורה' שם**
 21 **דְּעַנְיָן הַחוּכָן הַפְּנִימִי שֶׁל הַתְּשׁוּבָה**
 22 **הוא לְהִשָּׁיב הַחֲזוּר נִפְשׁוֹ**
 23 **הָאֱלֹקִית שֶׁל הָאָדָם הַשֶּׁב בַּתְּשׁוּבָה**
 24 **לְמִקּוֹר חֲצֻבָה לֹאֲתָה דְרַגְהָ**
 25 **ובחינה באלוקות שממנו הנשמה**
 26 **נחצבה כְּמוֹ שֶׁהִיָּתָה הַנִּשְׁמָה**
 27 **האלוקית שבאדם קִדְּם שִׁירָה**
 28 **מלמעלה למטה בַּהֲשֵׁת־לְשׁוֹת**
 29 **וִירִידַת הַמְּדַרְגּוֹת דְּרַגּוֹת רַבּוֹת**
 30 **וכל דרגה קשורה ואחזה בחברתה**
 31 **כמו חוליות של שרשרת האחוות זו**
 32 **בזו ואחרי ירידות רבות מדרגה לדרגה**
 33 **באה הנשמה לְעוֹלָם הַזֶּה**
 34 **לְהִתְלַבֵּשׁ בְּגוֹף הָאָדָם**
 35 **הַגִּשְׁמִי, שְׂאֵז קוֹדֵם הִירִידָה**
 36 **הִיָּתָה הַנִּשְׁמָה כְּלוּלָה בְּדְרַגָּה**
 37 **ובחינה נעלית באלקות בְּמִקּוּרָא**
 38 **לְהִשָּׁיב אֶת נִפְשׁוֹ לְמִקּוּרָה וְשִׁרְשָׁה, נִמְצָא שְׁעַנְיָן**

ביאור בדרך אפשר

39 **וְשִׁרְשָׁא דְּכָל עֲלָמִין, הַמִּקּוֹר וְהַשּׁוֹרֵשׁ שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, שְׁהוּא**
 40 **אור-אין-סוף בְּרוּף-הוּא. אֲלֵא שְׁלֹאֲחַר יְרִידָתָהּ שֶׁל הַנִּשְׁמָה**
 41 **מלמעלה למטה וְהִשְׁתַּלְּשְׁלוֹת הַמְּדַרְגּוֹת הַרְבּוּת שֶׁל הִירִידָה נִשְׁתַּנְּתָה**
 42 **הַנִּשְׁמָה מִמְּהוּת לְמַהוּת, הִירִידָה גִרְמָה שִׁיחוּל בַּנִּשְׁמָה שִׁינּוּי מִהוּתוֹ**
 43 **ותמורת מצבה הנעלה כפי שהיתה**
 44 **במקורה ושוורשה, כעת היא במצב אחר**
 45 **וִירְדָה לְהִתְלַבֵּשׁ בְּגוֹף הַגִּשְׁמִי**
 46 **שֶׁל הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלָכֵן**
 47 **צְרִיף לְהִשָּׁיבָה לְהַחֲזוּר אֵת**
 48 **הַנִּשְׁמָה לְמִקּוּרָה לְדְרַגַּת הָאֱלֹקוֹת**
 49 **שהיא השורש והמקור שלה כְּמוֹ**
 50 **שֶׁהִיָּתָה לִפְנֵי הִירִידָה, וְלְהַעֲלוֹת**
 51 **נִפְשׁוֹ בְּחוּזָה לְהוֹי' לְהִיּוֹת**
 52 **דְּבוּקָה בְּאֱלֹקִים חַיִּים,**
 53 **שֶׁתְּפַלֵּל בְּאֹר-אֵין-סוּף בְּרוּף-**
 54 **הוּא שֶׁלֹּא תִּהְיֶה מְצִיאוֹת לְעַצְמָה אֵלֶּא**
 55 **כלולה במציאות האלוהית כְּבַתְּחִלָּה**
 56 **כמו בהתחלה, לפני הירידה.**

בס"ד. שבת פרשת אחרי. קדושים, ו"ג אייר ה'תשמ"ח.

(הנחה בלתי מוגה)

1 **כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם גּוֹ'**
 2 **לִפְנֵי ה' תִּטְהַרוּ¹. וּמִבְּאֵר עַל זֶה ב'לקוטי**
 3 **תורה' פְּרָשְׁתָּנוּ² (החסידים) שֶׁעַ פְּרָשָׁה שֶׁל**
 4 **(השבוע) ד"לפני הַיּוֹם³ פְּרוּשׁוֹ לְמַעַל מִשֵּׁם**
 5 **הַיּוֹם³. וּמִבְּאֵר בְּזָה, דְּעַנְיָן הַתְּשׁוּבָה הוּא לְהִשָּׁיב**
 6 **נִפְשׁוֹ הָאֱלֹקִית לְמִקּוֹר חֲצֻבָה כְּמוֹ שֶׁהִיָּתָה קִדְּם**
 7 **הִשְׁתַּלְּשְׁלוֹת וִירִידַת הַמְּדַרְגּוֹת לְעוֹלָם הַזֶּה**
 8 **לְהִתְלַבֵּשׁ בְּגוֹף הָאָדָם הַגִּשְׁמִי, שְׂאֵז הִיָּתָה**
 9 **כְּלוּלָה בְּמִקּוּרָא וְשִׁרְשָׁא דְּכָל עֲלָמִין, אור-אין-**
 10 **סוּף בְּרוּף-הוּא. אֲלֵא שְׁלֹאֲחַר יְרִידָתָהּ**
 11 **וְהִשְׁתַּלְּשְׁלוֹת הַמְּדַרְגּוֹת נִשְׁתַּנְּתָה מִמְּהוּת לְמַהוּת,**
 12 **וִירְדָה לְהִתְלַבֵּשׁ בְּגוֹף הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלָכֵן**
 13 **צְרִיף לְהִשָּׁיבָה לְמִקּוּרָה כְּמוֹ שֶׁהִיָּתָה, וְלְהַעֲלוֹת**
 14 **נִפְשׁוֹ לְהוֹי' לְהִיּוֹת דְּבוּקָה בְּאֱלֹקִים חַיִּים,**
 15 **שֶׁתְּפַלֵּל בְּאֹר-אֵין-סוּף בְּרוּף-הוּא כְּבַתְּחִלָּה.**
 16 **וְיֵשׁ לוֹמֵר, דְּמָה שְׁמִבְּאֵר שְׁעַנְיָן**
 17 **הַתְּשׁוּבָה הוּא לְהִשָּׁיב אֶת נִפְשׁוֹ לְמִקּוּרָה,**
 18 **הוּא גַם בְּכַדִּי לְבָאֵר מָה שְׁנֹאֲמֵר פֶּאֶן (בְּעַנְיָן**
 19 **הַתְּשׁוּבָה) "לִפְנֵי הַיּוֹם תִּטְהַרוּ", לְמַעַל מִשֵּׁם**
 20 **הַיּוֹם כְּנ"ל, כִּי מָה שְׁכָּתוּב בְּמִאֲמַר שְׁשִׁרְשׁ**
 21 **הַנִּשְׁמָה הוּא בְּאֹר-אֵין-סוּף בְּרוּף-הוּא, יֵשׁ לוֹמֵר**
 22 **שֶׁהַפְּנִינָה בְּזָה הִיא לְאֹר-אֵין-סוּף בְּרוּף-הוּא**
 23 **שֶׁלְמַעַל מִשֵּׁם הַיּוֹם, וְכִיּוֹן שְׁעַנְיָן הַתְּשׁוּבָה הוּא**
 24 **לְהִשָּׁיב אֶת נִפְשׁוֹ לְמִקּוּרָה וְשִׁרְשָׁה, נִמְצָא שְׁעַנְיָן**

(1) פרשתנו (אחרי) טז, ל. 2) כה, ג ואילך. 3) שם כו, סע"ג.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 שְׁעֵנֶן הַתְּשׁוּבָה הוּא לְהָשִׁיב אֶת הַנֶּפֶשׁ בַּחֲזֵרָה לְמַעַלָּה
 2 מִשָּׁם הָיָה, וְלָכֵן נֹאמַר כָּאן (בְּעֵנֶן הַתְּשׁוּבָה)
 3 "לִפְנֵי הָיָה", כִּי הַתְּשׁוּבָה לְפִי הַמְשָׁמְעוֹת הַפְּנִימִית שֶׁלָּהּ הִיא
 4 הַשְּׂבֵת הַנֶּפֶשׁ לְמַקּוּרָה וְשׁוֹרְשָׁה שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִשָּׁם הָיָה.

43 הָעוֹלָם יִשְׁנֶן כַּמָּה דְרָגוֹת, כְּלוּמֹר, יֵשׁ דְּרָגוֹת וּבַחֲנִינוֹת בְּאִלּוּקוֹת
 44 שְׁלִמְעֵלָה מִשִּׁיכוֹת לְעוֹלָמוֹת כֻּלָּם וּבְאִלּוּקוֹת הַמַּהוּוּה אֶת הָעוֹלָמוֹת עֲצֵמָה יֵשׁ
 45 דְּרָגוֹת שׁוֹנוֹת, עַד כַּמָּה הָאִלּוּקוֹת שִׁיכוֹת לְעוֹלָמוֹת יִשְׁנָה בְּחִינַת אֱלֻקוֹת
 46 הַשִּׁיכָת מִמֶּשׁ לְעוֹלָם, וְהַשִּׁיכוֹת שֶׁלָּהּ לְעוֹלָמוֹת הִיא יִשִּׁירָה שֶׁהוּא

5 וּבִיאֹר הָעֵנֶן (מֵה שְׁשָׁרֵשׁ
 6 הַנֶּשְׁמָה הוּא לְמַעַלָּה מִשָּׁם
 7 הָיָה) הוּא, דְּהֵנָּה אָנוּ
 8 אוֹמְרִים⁴ בְּבִרְכַת 'אֱלוֹקֵי נִשְׁמָה'
 9 בְּנוֹסַח בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר, נִשְׁמָה שְׁנַתָּה
 10 בִּי כֹל יְהוּדֵי אוּמֵר, שֶׁהִנְשַׁמָּה שֶׁאַתָּה,

1 הַתְּשׁוּבָה הוּא לְהָשִׁיב אֶת הַנֶּפֶשׁ לְמַעַלָּה מִשָּׁם
 2 הָיָה, וְלָכֵן נֹאמַר כָּאן (בְּעֵנֶן הַתְּשׁוּבָה) "לִפְנֵי
 3 הָיָה", כִּי הַתְּשׁוּבָה הִיא הַשְּׂבֵת הַנֶּפֶשׁ לְמַעַלָּה
 4 מִשָּׁם הָיָה.

47 בְּחִינַת שֵׁם אֱלֻקִּים, הַשֵּׁם שֶׁשְׁשׁוּר
 48 בְּעֲצֻמוֹ וְהַגְּבֻלָּת הָאֹרֶךְ הָאֱלוֹקִי
 49 וְהַתְּאֻמָּתוֹ לַגְּדֵרֵי הָעוֹלָמוֹת וּכְמוֹ
 50 שְׁפָתוֹב⁵ בַּחֲזֵרָה עַל בְּרִיאַת הָעוֹלָם
 51 בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֻקִּים, וַיִּשְׁנָה
 52 בְּחִינַת אֱלֻקוֹת שְׂאִינָה שִׁיכָת
 53 מִמֶּשׁ לְעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 54 שֵׁם הָיָה, הַשֵּׁם שֶׁשְׁשׁוּר בְּעֵינָן
 55 הַהֲאָרָה וְהַגִּילּוּי מִכָּל-מְקוֹם גַּם
 56 בְּחִינָה זוֹ שֶׁל שֵׁם הָיָה יֵשׁ לָהּ
 57 אֵיזוֹ שִׁיכוֹת בְּמִידָה מִסּוּיִמַת
 58 לְעוֹלָם, שֶׁהֵרִי נִקְרָא הָיָה עַל
 59 שֵׁם שְׁמִינָה אֶת הָעוֹלָם⁶,

11 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִתַּח בְּתוֹכִי,
 12 טְהוּרָה הִיא, אֶתָּה בְּרֵאשִׁית
 13 כו', דְּהֵינּוּ שֶׁהִנְשַׁמָּה מִצֵּד-
 14 עֲצֻמָּה כְּפִי שֶׁהִיא לְפָנֵי הַיְרִידָה לְמַטָּה
 15 הִיא בְּבִחִינַת "טְהוּרָה הִיא",
 16 שְׁלִמְעֵלָּה מִ"אֶתָּה בְּרֵאשִׁית"

5 וּבִיאֹר הָעֵנֶן (מֵה שְׁשָׁרֵשׁ הַנֶּשְׁמָה הוּא לְמַעַלָּה
 6 מִשָּׁם הָיָה) הוּא, דְּהֵנָּה אָנוּ אוֹמְרִים⁴
 7 נִשְׁמָה שְׁנַתָּה בִּי טְהוּרָה הִיא, אֶתָּה בְּרֵאשִׁית כו',
 8 דְּהֵינּוּ שֶׁהִנְשַׁמָּה מִצֵּד-עֲצֻמָּה הִיא בְּבִחִינַת
 9 "טְהוּרָה הִיא", שְׁלִמְעֵלָּה מִ"אֶתָּה בְּרֵאשִׁית".
 10 וְהֵינּוּ שֶׁבְּבִחִינָה זוֹ דְ"טְהוּרָה הִיא" הִיא בְּחִינַת
 11 אֱלֻקוֹת שְׁלִמְעֵלָּה מִכָּל עֵנֶן הַתְּהוּוֹת הָעוֹלָם. וְלֹא
 12 עוֹד אֵלָּא שֶׁהִיא גַּם לְמַעַלָּה מִבְּחִינַת הָאֱלֻקוֹת
 13 הַמְּהוּוֹת אֶת הָעוֹלָם, וּכְזֶה גּוֹפֵא הוּא לְמַעַלָּה גַּם
 14 מִבְּחִינָה הַכִּי נְעֻלִית בְּאֱלֻקוֹת הַמְּהוּוֹת אֶת הָעוֹלָם.

55 וְכַתִּיב⁷ בְּהַמֶּשֶׁךְ סִפּוּר הַבְּרִיאָה
 61 בְּיוֹם עֲשׂוֹת הָיָה אֱלֻקִּים אֲרָץ
 62 וְשָׁמַיִם, הָרִי מְפּוֹרֵשׁ בַּחֲזֵרָה
 63 שְׁעֵשִׂית אֲרָץ וְשָׁמַיִם שִׁיכָת
 64 לֹא רַק לְשֵׁם אֱלֻקִּים אֲלָא גַּם
 65 לְשֵׁם הָיָה.

17 כְּלוּמֹר, הַנִּשְׁמָה נִעֲשִׂית 'נְבֹרָא' רַק
 18 בְּשִׁלְבַת מֵאוּחַר יוֹתֵר, אַחֲרֵי הַתְּחַלַּת
 19 הַיְרִידָה, אֲבָל מִתְחִילָה הִיא דְּבוּקָה
 20 בְּאִלּוּקוֹת וְכֻלּוּלָה בְּאִין-סוּף וְאִינְנָה
 21 מִצִּיאוֹת כְּפִנֵי עֲצֻמָּה. וְהֵינּוּ
 22 שֶׁבְּחִינָה זוֹ דְ"טְהוּרָה הִיא"

15 דְּהֵנָּה בְּאֱלֻקוֹת הַמְּהוּוֹת אֶת הָעוֹלָם יִשְׁנֶן כַּמָּה
 16 דְּרָגוֹת, יִשְׁנָה בְּחִינַת אֱלֻקוֹת הַשִּׁיכָת מִמֶּשׁ
 17 לְעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם אֱלֻקִּים, וּכְמוֹ שְׁפָתוֹב⁵
 18 בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֻקִּים, וַיִּשְׁנָה בְּחִינַת אֱלֻקוֹת
 19 שְׂאִינָה שִׁיכָת מִמֶּשׁ לְעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם
 20 הָיָה, מִכָּל-מְקוֹם גַּם בְּחִינָה זוֹ יֵשׁ לָהּ אֵיזוֹ
 21 שִׁיכוֹת לְעוֹלָם, שֶׁהֵרִי נִקְרָא הָיָה עַל שֵׁם שְׁמִינָה
 22 אֶת הָעוֹלָם⁶, וְכַתִּיב⁷ בְּיוֹם עֲשׂוֹת הָיָה אֱלֻקִּים
 23 אֲרָץ וְשָׁמַיִם, שְׁעֵשִׂית אֲרָץ וְשָׁמַיִם שִׁיכָת לֹא רַק
 24 לְשֵׁם אֱלֻקִּים אֲלָא גַּם לְשֵׁם הָיָה. וּמִזֶּה נִמְצָא,
 25 שְׁנָה שֶׁהִנְשַׁמָּה שְׁרִשָּׁה בְּבִחִינַת "טְהוּרָה הִיא"

66 וּמִזֶּה שָׂגַם שֵׁם הָיָה שִׁיךְ לְעֵינָן
 67 הַתְּהוּוֹת הָעוֹלָמוֹת נִמְצָא, שְׁנָה
 68 שֶׁהִנְשַׁמָּה שְׁרִשָּׁה וּמְקוּרָה, קוֹדֵם
 69 הַיְרִידָה לְמַטָּה, בְּבִחִינַת "טְהוּרָה
 70 הִיא" שְׁלִמְעֵלָּה מִ"אֶתָּה
 71 בְּרֵאשִׁית" הָרִי זֶה לְמַעַלָּה לֹא
 72 רַק מִהָעוֹלָם עֲצֻמוֹ, עֵינָן
 73 הַבְּרִיאָה, וְלֹא רַק מִשָּׁם אֱלֻקִּים
 74 שְׁבּוּ נְבֹרָא הָעוֹלָם, אֲלָא שֶׁהוּא
 75 שׁוֹרֵשׁ הַנִּשְׁמָה, לְמַעַלָּה גַּם מִשָּׁם
 76 הָיָה, כִּי גַם שֵׁם הָיָה שִׁיךְ
 77 לְעֵנֶן הַתְּהוּוֹת כְּמַבּוּרָא לְעִיל.

23 שֶׁהִיא הַבְּחִינָה שֶׁל הַנִּשְׁמָה מִצֵּד עֲצֻמָּה,
 24 הִיא בְּחִינַת אֱלֻקוֹת שְׁלִמְעֵלָּה
 25 מִכָּל עֵנֶן הַתְּהוּוֹת הָעוֹלָם.
 26 בְּחִינָה נְעֻלִית בְּאִלּוּקוֹת שְׁלִמְעֵלָּה מִכָּל
 27 עֵינֵן הַבְּרִיאָה שֶׁל הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי שְׁבּוּ
 28 הָאֱלֻקוֹת הִיא בְּהֵלֶם וְהִסְתַּר וְלֹא
 29 עוֹד לֹא זֶה בְּלִבְדֵּי שֶׁהִנְשַׁמָּה הִיא
 30 לְמַעַלָּה מִהַתְּהוּוֹת הָעוֹלָם עֲצֻמוֹ, אֲלָא
 31 שֶׁהִיא גַּם לְמַעַלָּה מִבְּחִינַת
 32 הָאֱלֻקוֹת הַמְּהוּוֹת אֶת הָעוֹלָם

27 דְּהֵנָּה בְּאֱלֻקוֹת הַמְּהוּוֹת אֶת הָעוֹלָם יִשְׁנֶן כַּמָּה
 28 דְּרָגוֹת, יִשְׁנָה בְּחִינַת אֱלֻקוֹת הַשִּׁיכָת מִמֶּשׁ
 29 לְעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם אֱלֻקִּים, וּכְמוֹ שְׁפָתוֹב⁵
 30 בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֻקִּים, וַיִּשְׁנָה בְּחִינַת אֱלֻקוֹת
 31 שְׂאִינָה שִׁיכָת מִמֶּשׁ לְעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם
 32 הָיָה, מִכָּל-מְקוֹם גַּם בְּחִינָה זוֹ יֵשׁ לָהּ אֵיזוֹ
 33 שִׁיכוֹת לְעוֹלָם, שֶׁהֵרִי נִקְרָא הָיָה עַל שֵׁם שְׁמִינָה
 34 אֶת הָעוֹלָם⁶, וְכַתִּיב⁷ בְּיוֹם עֲשׂוֹת הָיָה אֱלֻקִּים
 35 אֲרָץ וְשָׁמַיִם, שְׁעֵשִׂית אֲרָץ וְשָׁמַיִם שִׁיכָת לֹא רַק
 36 לְשֵׁם אֱלֻקִּים אֲלָא גַּם לְשֵׁם הָיָה. וּמִזֶּה נִמְצָא,
 37 שְׁנָה שֶׁהִנְשַׁמָּה שְׁרִשָּׁה בְּבִחִינַת "טְהוּרָה הִיא"

78 וּבִיאֹר הָעֵנֶן בְּעֵמֶק יוֹתֵר,
 79 הֵנָּה יְדוּעַ שְׁשָׁם הָיָה הוּא שֵׁם
 80 הָעֵצִים הַשֵּׁם הַמְּתִיחֵס לְעֲצָמוֹת
 81 הָאֱלֻקוֹת וְשֵׁם הַמְּפָרֵשׁ הַשֵּׁם שְׁבּוּ
 82 הַכְּנִיּוֹ לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא בְּפִירוּשׁ
 83 וְלֹא בְּרִמּוֹ וְיֵשׁ לוֹ גְּדִירִים הַלְּכִתִּיִּם
 84 מִיּוֹתֵדִים הֵיכֵן וּמִתִּי מוֹתֵר לְבִטָּא אוֹתוֹ

33 וְשִׁיכָת, דְּבוּקָה וְנִכְלַלַת בְּאִין-סוּף
 34 שְׁלִמְעֵלָּה מִהַבְּחִינָה שֶׁמִּנְנָה הִיא
 35 הַתְּהוּוֹת הָעוֹלָם, וּכְזֶה גּוֹפֵא עֲצֻמוֹ,
 36 הַנִּשְׁמָה הִיא לֹא רַק לְמַעַלָּה מִהַדְּרָגוֹת
 37 הַנְּמוּכוֹת בְּאִלּוּקוֹת הַמַּהוּוּה אֶת
 38 הָעוֹלָמוֹת אֲלָא הוּא לְמַעַלָּה גַּם
 39 מִבְּחִינָה הַכִּי נְעֻלִית בְּאֱלֻקוֹת
 40 הַמְּהוּוֹת אֶת הָעוֹלָם, כְּפִי
 41 שֶׁמִּשְׁמִיךְ וּמַבְּאֵר.

33 וְשִׁיךְ לְעֵנֶן בְּעֵמֶק יוֹתֵר, הֵנָּה יְדוּעַ שְׁשָׁם הָיָה
 34 הוּא שֵׁם הָעֵצִים הַשֵּׁם הַמְּתִיחֵס לְעֲצָמוֹת
 35 הָאֱלֻקוֹת וְשֵׁם הַמְּפָרֵשׁ הַשֵּׁם שְׁבּוּ
 36 הַכְּנִיּוֹ לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא בְּפִירוּשׁ
 37 וְלֹא בְּרִמּוֹ וְיֵשׁ לוֹ גְּדִירִים הַלְּכִתִּיִּם
 38 מִיּוֹתֵדִים הֵיכֵן וּמִתִּי מוֹתֵר לְבִטָּא אוֹתוֹ

84 מִיּוֹתֵדִים הֵיכֵן וּמִתִּי מוֹתֵר לְבִטָּא אוֹתוֹ

42 דְּהֵנָּה בְּאֱלֻקוֹת הַמְּהוּוֹת אֶת

39 מִבְּחִינָה הַכִּי נְעֻלִית בְּאֱלֻקוֹת
 40 הַמְּהוּוֹת אֶת הָעוֹלָם, כְּפִי
 41 שֶׁמִּשְׁמִיךְ וּמַבְּאֵר.

84 מִיּוֹתֵדִים הֵיכֵן וּמִתִּי מוֹתֵר לְבִטָּא אוֹתוֹ

(4) בברכות השחר. (5) בראשית א, א. (6) זח"ג רנו, סע"ב. פרדס שער א פ"ט. שעהיוה"א פ"ד. (7) בראשית ב, ד.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 ועוד וְשֵׁם הַמִּיחָד⁸ השם המיוחד לאלוקות, וְהִינוּ שֶׁהוּא שם הוי'
 2 הַשֵּׁם הַכִּי נִעְלָה מִכֵּן כֹּל הַשְּׁמוֹת שֶׁבָהֵם נִקְרָא הַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא, וְלִכֵּן
 3 צָרִיךְ לִזְמַר שְׁמָה שְׁשֵׁם הַוָּי' שִׁיף לְעִנְן הַהִתְהוּוֹת, הָרִי זֶה
 4 לֹא מִפְּנֵי שֶׁמִּצַּד מֵהוּתוֹ וְעִינָיו יֵשׁ לוֹ שִׁיכוֹת לְעוֹלָמוֹת כִּי מִצַּד עֲצֻמוֹ הוּא
 5 לְמַעַל מֵעוֹלָמוֹת אֲלֵא הַשִּׁיכוֹת שֶׁלוֹ
 6 לְעוֹלָמוֹת הִיא רַק מִפְּנֵי שֶׁהוּא
 7 שֵׁם בְּלִבְד וְלֹא הֶעֱצָם עֲצֻמוֹ וְכֹל
 8 עֵינָיו שֶׁל הַתְּפִשְׁטוֹת, הַתְּגִלּוֹת וְהָאֵרָה
 9 מֵהָעֵצָם הוּא כִּבְר מִחוּץ לְעֵצָם, וְכִיּוֹן
 10 שְׁאִינוֹ עֲצֻמִּיּוֹת וּמֵהוּת הָאֱלוּקוֹת עֲצֻמָּה
 11 אֲלֵא עֵינָיו שֶׁל הַתְּגִלּוֹת מֵהָעֵצָם, יֵשׁ לוֹ
 12 שִׁיכוֹת לְעוֹלָמוֹת.
 13 וְכֵּן אַחֲרֵי שֶׁנִּתְבָּאֵר עַד כִּמָּה שֵׁם
 14 הוֹי' נִעְלָה מֵהָעוֹלָמוֹת יוֹכֵן עִמָּךְ
 15 הָעֵנָן, וְעַד כִּמָּה מוֹפְלֵא וְנִעְלָה הַדְּבַר
 16 מֵהַ שְׁוֹרֵשׁ הַנִּשְׁמָה הוּא
 17 בְּכַחֲנֵת "טְהוּרָה הִיא"
 18 שֶׁלְמַעַל מִשֵּׁם הַוָּי' (הַשִּׁיף)
 19 לְהִתְהוּוֹת הָעוֹלָם כִּמְבֹאֵר
 20 (לְעִיל), כִּי שֶׁרֵשׁ הַנִּשְׁמָה הוּא
 21 בְּעֲצֻמוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא
 22 לְמַעַל מִכָּל שְׁמוֹת וְגִלּוּיִים
 23 וְאֵילוֹ שֵׁם הוֹי', עִם כֹּל הַמַּעַלָּה
 24 וְהַפְּלֵאָה שֶׁלוֹ, הָרִי הוּא 'שֵׁם' וְלֹא
 25 עֲצֻמוֹתוֹ בְּעֵצֻמוֹ.
 26 וְהִנֵּה עֵנָן הַנִּי' לִמָּה
 27 שֶׁמְשִׁיבִים מִתּוֹרִים אֶת הַנִּשְׁפָּשׁ
 28 לְשֶׁרֵשׁהּ, עַל־יְדֵי עֲבוֹדַת הַתְּשׁוּבָה,
 29 הוּא עֵנָן שֶׁל עֲלִיָּה לְנִשְׁמָה
 30 גַּם בִּיחֹס לְמַעֲמָדָה וּמִצַּבָּה לְמַעַלָּה,
 31 קוֹדֵם הַיּוֹרֵד, כִּפִּי שֶׁמִּשְׁוֹךְ וּמְבֹאֵר.
 32 וְנִקְדַּת הַבְּאוּר בְּזָה, שְׁמָה
 33 שְׁגַם לְפָנֵי־זֶה הֵינּוּ קוֹדֵם שִׁירָה
 34 לְמַטָּה לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּגוֹף גִּשְׁמִי בְּעוֹלָם
 35 הַזֶּה הִיָּתָה הַנִּשְׁמָה מְשֻׁרֶשֶׁת
 36 בְּעֲצֻמוֹתוֹ, הָרִי זֶה כִּפִּי
 37 שֶׁהַנִּשְׁמָה הִיא לְמַעַלָּה, בְּדִרְגָּה
 38 וּבְמִצַּב שֶׁכּוֹ הֵיָתָה בִּיהוּתָה לְמַעַל
 39 מֵהַ־שְׁאִין־כֵּן מֵהַ שְׁמֵשִׁיבִים
 40 אֶת הַנִּשְׁפָּשׁ לְשׁוֹרֵשׁ וּמְקוֹרָה אַחֲר־כֵּן, אַחֲרֵי הַיּוֹרֵד לְמַטָּה, הַפְּנִיָּה בְּתַנְיָא¹³ (וּבְאַרְכָּה בְּכֻמָּה מְקוֹמוֹת) שְׁלֵא יִתְפַּסֵּה מִמָּךְ
- בְּזָה הִיא שְׁגַם כְּמוֹ שֶׁהַנִּשְׁמָה נִמְצָאת לְמַטָּה, נִשְׁמָה
 מְלַבֶּשֶׁת בְּגוֹף, הִנֵּה גַם בְּדִרְגָּה זֹו עֲצֻמָּה נִהְיָה
 לְהִפְרֹד מֵהַגּוֹף נִהְיָה "וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹקִים אֲשֶׁר נִתְּנָה"⁹
 וְהַנִּשְׁמָה חוֹרֵת וּמְתַעֲלֵת לְשׁוֹרֵשׁ וּמְקוֹרָה.
 וְהָעֵנָן הוּא, דְּהִנֵּה עֵנָן זֶה
 שֶׁהִשְׁבַּת הַנִּשְׁפָּשׁ לְשֶׁרֵשׁהּ
 נַעֲשֶׂה נַפְעַל וּמִתְכַּבֵּעַ עַל־יְדֵי
 עֲבוֹדַת הַנִּשְׁמָה לְמַטָּה, מֵהַ
 שֶׁהִיא הַנִּשְׁמָה הַמְּלוּכֶשֶׁת בְּגוֹף
 וּנְמִצָּאת בְּעוֹלָם הַזֶּה עוֹשֶׂה דִּירָה
 לוֹ יִתְבָּרֵךְ מִקוֹם רְאוּי לְגִילוּי
 וְהִשְׁרָאת הַשְּׂכִינָה שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּתַחְתּוֹנִים¹⁰ בְּעוֹלָם הַזֶּה
 הַגִּשְׁמִי, הָעוֹלָם הַתְּחַתּוֹן שְׁאִין תְּחַתּוֹן
 לְמַטָּה מִמֶּנּוּ. שְׁתַּכֵּן עֵנָן עֲשִׂית
 הָעוֹלָם לְדִירָה לוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 הוּא שְׁגַם בְּתַחְתּוֹנִים בְּעוֹלָם
 הַגִּשְׁמִי שֶׁמִּצַּד מֵהוּתוֹ הוּא הָעֵלֶם
 וְהַסְתַּר עַל הָאוֹר הָאֱלוּקִי וְהַחִיּוּת
 הָאֱלוּקִית, יְאִיר עֲצֻמוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ¹¹ עֵצֵם הַמְהוּת שֶׁל הַקְדוּשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא בְּעֵצֻמוֹ בְּלִי כָּל
 צְמֻצְמוּמִים, לֵלֵא כֹל הַגְּבֻלוֹת וְלֵלֵא
 כֹּל הָעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרִים, וּכְמוֹ
 שֶׁבְּדִירַת הָאָדָם כִּפְשׁוּטָה,
 הָרִי עֵצָם הָאָדָם וְלֹא רַק אִיזָה
 עֵינָיו חִיצוֹנֵי שֶׁלוֹ דָּר בְּדִירָה, כֵּן
 הוּא גַּם בְּזָה שֶׁהָעוֹלָם נַעֲשֶׂה
 דִּירָה לוֹ יִתְבָּרֵךְ, פִּירוּשׁ הַדְּבָרִים
 הוּא שְׁגַם בְּתַחְתּוֹנִים בְּחוּץ גַּרְדֵי
 הַמִּצִּיאוֹת הַגִּשְׁמִית, מִתְּגַלָּה
 עֲצֻמוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְלֹא רַק הַתְּגִלּוֹת
 וְהָאֵרָה מִמֶּנּוּ בְּלִי כָּל צְמֻצְמוּמִים,
 לֵלֵא כֹּל הַגְּבֻלוֹת וְלֵלֵא כֹּל הַסְתָּרִים,
 וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב¹² בְּנִבְאוֹת יִשְׁעִי
 לַגִּבֵּי הַתְּגִלּוֹת הָאֱלוּקוֹת שֶׁתְּהִיָּה לְעַתִּד
 לְבָוֵא, בִּימוֹת הַמְּשִׁיחַ, וְלֹא יִכְנָף
 וְלֹא יִתְכַסֶּה וְלֹא יִסְתַּר עוֹד מוֹרִיךְ,
 הַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא וּמְבָאֵר
 בְּתַנְיָא¹³ (וּבְאַרְכָּה בְּכֻמָּה מְקוֹמוֹת) שְׁלֵא יִתְפַּסֵּה מִמָּךְ

(8) סוטה לח, א. סנהדרין ס, א. רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ו ה"ב. פרדס שער יט. מו"נ ח"א פס"א ואילך. ועוד. (9) קהלת יב, ז. וראה לקו"ת ר"פ האזינו. (10) ראה תניא פל"ו. (11) ראה ד"ה מי יתנך תקס"ה (סה"מ תקס"ה כרך ב, ע' תרעט ואילך). אוה"ת בלק ע' תתקצו. המשך תרס"ו ס"ע ג. ועוד. (12) ישעי' ל, כ. (13) פל"ו.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 **יִתְפַּסֶּה מִמֶּךָ בְּכַף וּלְבוּשׁ אֵלָא, כְּאִמּוֹר, יִתְגַּלֶּה בְּגִילוֹ מוּחַלְט לְלֹא**
 2 **צִמְצוּמִים.**
 3 **וְעַל-יָדַי עֲבוּדָה זֹה שֶׁהִנְשָׂמָה מִמְּשִׁיכָה וּמְבִיאָה לִידֵי גִילּוֹי אֵת**
 4 **עֲצָמוֹתַי יִתְבַּרְךָ לְמִטָּה, הִנֵּה עַל-יָדַי-זֶה נֶעֱשִׂית עֲלֵיָה גַם**
 5 **בְּנִשְׂמָה עֲצֻמָּה, שְׂמִשְׁיָבִים**
 6 **אוֹתָהּ לְשָׂרְשָׁה בְּעֲצָמוֹתַי**
 7 **יִתְבַּרְךָ. וּמִזֶּה מוֹבֵן שְׂמָה**
 8 **שֶׁהִנְשָׂמָה חוֹזֶרֶת לְשָׂרְשָׁה,**
 9 **הֲרִי זֶה כְּפִי שֶׁהִנְשָׂמָה הִיא**
 10 **מְלַבֶּשֶׁת בְּגוּף, וְעַם הִיּוֹתָה נִשְׁמָה**
 11 **בְּגוּף הִיא מִתְעַלֵּית לְשׁוֹרֶשָׁה וּמְקוֹרָה**
 12 **הָעֵלְיוֹן לִפְנֵי כָל הַיִּרְדוֹת שֶׁהֲרִי זֶה**
 13 **שֶׁהִנְשָׂמָה הַמְּשִׁיכָה וּגְלִתָּה אֵת**
 14 **עֲצָמוֹתַי יִתְבַּרְךָ, הֲרִי**
 15 **הַהִמְשָׁכָה וְהַגִּילּוֹי הִיא**
 16 **בְּתַחְתּוֹנִים, בְּתוֹךְ גַּרְדֵי הַמְצִיאוֹת**
 17 **הַגִּשְׁמִית הַתַּחְתּוֹנָה, וְלִכְּן גַּם**
 18 **הַשֶּׁכֶר שֶׁמַּגִּיעַ לְנִשְׂמָה עֲבוֹר**
 19 **עֲבוּדָה זֹה הוּא גַם-כֵּן עַל-**
 20 **דֶּרֶךְ-זֶה, וְהַשֶּׁכֶר דּוֹמֵה לְפַעֲלָה**
 21 **שֶׁעֲבוֹרָה הַשֶּׁכֶר נִיתֵן, לְהִיּוֹת**
 22 **"וְהָרִיחַ הַנִּשְׁמָה תָּשׁוּב אֶל**
 23 **הָאֱלֹקִים אֲשֶׁר נִתְּנָה",**
 24 **וְהַתְּעַלּוֹת לְשׁוֹרֶשָׁה וּמְקוֹרָה הָעֵלְיוֹן,**
 25 **גַּם בְּהִיּוֹתָה לְמִטָּה, נִשְׂמָה**
 26 **מְלַבֶּשֶׁת בְּגוּף גִּשְׁמִי בְּעוֹלָם הַזֶּה**
 27 **הַתַּחְתּוֹן.**
 28 **וְזֶהוּ עֲנִיֵן הָעֲלִיָּה הַגְּדוּלָּה**
 29 **וְהַנְּפִלָּה שֶׁנֶּעֱשָׂה נִפְעֵלַת בְּנִשְׂמָה**
 30 **עַל-יָדַי יִרְדָּתָהּ בְּגוּף, שֶׁגַּם**
 31 **בְּדַרְגָּה זֹה שֶׁהִנְשָׂמָה נִמְצָאת**
 32 **לְמִטָּה מְלַבֶּשֶׁת בְּגוּף, וְלִכְאוּרָה**
 33 **הִיא נִתְּנָה בְּהַגְּבֻלוֹת וּיש עֲלֶיהָ**
 34 **הַעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרִים, מִכָּל-מְקוֹם נִהְיָה**
 35 **אֲצִלָּה "וְהָרִיחַ תָּשׁוּב אֶל**
 36 **הָאֱלֹקִים אֲשֶׁר נִתְּנָה",**
 37 **וְכַעֲלִיָּה זֹה הַתְּעַלּוֹת שֶׁל הַנִּשְׁמָה**
 38 **לְשׁוֹרֶשָׁה וּמְקוֹרָה לְמַעַל בְּאִלּוּקוֹת**
 39 **יִשְׁנֵם שְׁנֵי עֲנִינִים וְהַתְּעַלּוֹת בָּאָה**
 40 **לִידֵי בִיטוּי בְּשְׁנֵי דְבָרִים.**
 41 **עֲנִיֵן אֶחָד, שְׂזָה הַעֲבוּדָה שֶׁגַּם בְּהִיּוֹת הַנִּשְׂמָה לְמִטָּה מְלוּבֶשֶׁת**

בגוף גשמי בעולם הזה, הרי היא חוזרת להיות דבוקה בשורשה ומקורה העליון בעצמותו יתברך ("והריח תשוב אל האלקים אשר נתנה") הרי זה מורה על תוקף ועוצמת התקשרותה בעצמותו יתברך ולכן היא מסוגלת להיות דבוקה בעצמות האלוקות גם כשהיא למטה ובגוף גשמי. ועל-דרך המבאר פתניא¹⁴ בענין החטא, שגם אפילו בשעת החטא היתה הנשמה באמנה אתו יתברך ולמרות שבמעשה בפועל האדם עושה מעשה שהוא נגר רצון ה', הנשמה עצמה נשאת בנאמנותה לאלקות, ש"אמנה" ו"אתו" ביטויים אלה בספר התניא המדגישים את הנאמנות והדבקות של הנשמה באלקות בכל מצב, מורה על תוקף ועוצם התקשרותה של הנשמה שנשארה תוקף זה גם בשעת החטא, ומזה מכך שהדבקות של הנשמה באלקות קיימת גם בשעת החטא מובן גם בענין ירידת הנשמה למטה, שזה שגם בהיות הנשמה למטה ולכאורה היא בריחוק מאלוקות, בכל זאת נעשה "והריח תשוב אל האלקים אשר נתנה" והנשמה חוזרת להיות דבוקה בשורשה ומקורה, הרי זה מורה על תוקף התקשרות הנשמה בעצמותו יתברך שזו התקשרות כל כך חזקה וכל כך תקיפה ששום דבר לא פוגע בה. וענין שני, שהעבודה הנ"ל עבודת התשובה שעל ידה הנשמה חוזרת למקורה העליון פועלת יש לה השפעה גם על הגוף, ופעולתה ההשפעה של עבודת התשובה, השבת הנפש למקורה, בגוף היא לא באפן שהגוף מתבטל וחדל להתקיים, אלא גם כמו שהגוף נשאר במציאותו, עם כל הגדרים וכל ההגבלות של הגוף כמציאות גשמית, הרי

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 הנשמה פועלת ומשפיעה עליו, והינו, מה שעושה כלשון רבנו
 2 הזקן בספר התניא, "גופו טפל ובטל לנשמה ונפשו עקר" 15 ומובן
 3 שביטול הגוף לנשמה פועל עליו ומשפיע עליו.
 4 ויש לקשר זה עניין הפעולה וההשפעה של הנשמה על הגוף הגשמי עם
 5 המבאר ב'לקוטי תורה'
 6 פ'רשת קדושים 16
 7 (החסידים ישע פ'רשה הפרשה 2
 8 החסידית' של הפרשה השניה
 9 בשבוע הזה) על הפסוק 17
 10 המדבר על איסור האכילה מפירות
 11 ערלה כי תבואו אל הארץ
 12 ונטעתם כל עץ מאכל גו',
 13 דלקאורה אינו מוכן, דהנה
 14 סדר הדברים של דיני התורה
 15 באכילת פירות העץ בשנותיו
 16 הראשונות הוא כסדר
 17 השתלשלות של הדברים
 18 מלמטה ממצב של איסור מוחלט
 19 למעלה, למצב בו פירות העץ הם
 20 קודש, כפי שהכתוב מפרט, תחלה
 21 בשלב ראשון של קיום העץ "שלוש
 22 שנים יהיה להם ערלים",
 23 ובשנים אלה הפירות אסורים באכילה
 24 הוא בחינת "סור מרע",
 25 ובשנה הרביעית גו' פירות
 26 העץ הם קדש הלולים להו',
 27 שאוכלו בירושלים כו' 18
 28 בקדושה ועל פי הלכות מיוחדות,
 29 ואכילת הפירות בשנה הרביעית היא
 30 דגמת האכילה בשבת יום-
 31 טוב, שהיא אכילה של מצוה
 32 בחינת "עשה טוב". ואינו
 33 מוכן ולאחר האיסור בשלוש השנים
 34 הראשונות, פירות השנה הרביעית הם
 35 'קודש', יש להתפלא מה שבשנה
 36 החמישית מתר לאכלם בכל
 37 מקום, וגם באפן של חל,
 38 ואדרבה, רב האכילות של
 39 האדם הן האכילות בימות החל שהן אכילות שאין בהן עצמן מצווה
 40 ולא בשבתות וימים טובים בהם האכילה היא מצווה, ולכאורה לאחר
 41 שהייתה 'השתלשלות' מלמטה למעלה, בתחילה בשלוש השנים הראשונות

הפירות היו אסורים ובשנה הרביעית היו קודש, הרי בשנה החמישית היו
 צריכים להיות במצב נעלה יותר ומדוע בשנה החמישית הפירות הן חול
 ואכילתן היא אכילה רגילה?
 ובשנה החמישית שבה הפירות רגילים
 יש מעלה לגבי השנה הרביעית שבה
 הפירות קדושים שיתרון השנה
 החמישית הוא שהיא דווקא
 השנה שבה הפירות רגילים העבודה
 נעלית יותר, שבכחה לכרר
 להפריד את הטוב מהרע ולהעלות
 אותו לקדושה גם את הדברים
 הגשמיים - להיות כלשון הכתוב
 במשלי "בכל דרכיך דעהו" 20,
 כלומר, מדובר ב'דרכיך', מעשי החול
 הרגילים של האדם ובכל זאת גם בהם
 ותוך כדי העיסוק בענייני החול, הוא
 יודע את ה' ויתרה מזו ויש דרגה
 גבוהה יותר של עיסוק ראוי בדברים
 גשמיים, כהוראת חכמינו ז"ל בפרקי
 אבות, "כל מעשיך לשם
 שמים" 21, שגם בהיותם
 "מעשיך" מעשי חול של האדם
 גם כשחסר ענין "דעהו"
 ואין ידיעה והכרה באלוקות), הרי
 הם מעשי החול "לשם שמים",
 כמו למשל אכילה כדי שיהיה לאדם
 כוח ללמוד ולהתפלל, עיסוק בפרנסה
 כדי להשתמש בכסף לענייני תורה
 ומצוות ועל-דרך הני"ל שפועל
 התעלות הנשמה למקורה ושורשה על
 ידי עבודת התשובה יש לה פעולה
 והשפעה גם על הגוף להיות
 "גופו טפל ובטל לנשמה ונפשו
 עקר".
 ויהי-רצון שעל-ידי הדבור
 בענינים אלו, כולל פרטי ההלכות
 של פירות האילן ואכילת פירות השנה
 הרביעית בירושלים נבוא לקיים מצות התלויות בארץ בפעל,
 שנה יהיה לעתיד-לבא, בימות המשיח ובתכלית השלמות
 שאז יהיו "כל יושביה עליה" וזה לא

(15) ראה תניא פ"ב. (16) כט, סע"א ואילך. (17) קדושים יט, כג. (18) שם, כד ובפירש"י שם. (19) ראה לקו"ש ח"ז ע' 137 ואילך. (20) משלי ג, ו. (21) אבות פ"ב מ"ב.

ביאור בדרך אפשר

1 בשלימות, וְזֶה לֹא הָיָה גַם בְּזִמְנָן בֵּית שְׁנִי, כי לאחר חורבן בית
 2 ראשון וגלות בכל לא כל בני ישראל חזרו לארץ (וְגַם יֵשׁ לְעֵינַי הָאֵם
 3 הָיָה כֵּן בְּזִמְנָן בֵּית רֵאשׁוֹן לְאַחַר שְׁגָלוֹ עֲשָׂרַת הַשָּׁבָטִים האם
 4 באותו זמן כאשר למעשה לא כל בני ישראל היו בארץ, קדושת הארץ היתה
 5 בשלימות), מֵה־שְׂאִי־כֵן
 6 לְעֵת־לְבָא בִּימֹת הַמְּשִׁיחַ שְׂאֹז 1 הָיָה גַם בְּזִמְנָן בֵּית שְׁנִי, (וְגַם יֵשׁ לְעֵינַי הָאֵם הָיָה
 7 יְהִי "כָּל יוֹשְׁבֵיהֶ עֲלֶיהָ" שהרי 2 כֵּן בְּזִמְנָן בֵּית רֵאשׁוֹן לְאַחַר שְׁגָלוֹ עֲשָׂרַת
 8 יהיה קיבוץ גלויות מכל כנפות הארץ. 3 הַשָּׁבָטִים), מֵה־שְׂאִי־כֵן לְעֵת־לְבָא שְׂאֹז יְהִי
 9 וּבְפֶרֶט שֶׁהַדְּבֹר בְּעֵנְיָנִים אֱלוֹ 4 "כָּל יוֹשְׁבֵיהֶ עֲלֶיהָ". וּבְפֶרֶט שֶׁהַדְּבֹר בְּעֵנְיָנִים
 10 הוּא בְּפִנְיָמִיּוֹת הַתּוֹרָה, תּוֹרַת 5 אֱלוֹ הוּא בְּפִנְיָמִיּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא עֵנְיָן שֶׁל
 11 החסידות, שֶׁהוּא עֵנְיָן שֶׁל הַפְּצַת 6 הַפְּצַת הַמַּעֲיָנוֹת חוּצָה, שֶׁזֶהוּ שְׂמֵאֲמָר הַנְּזַל
 12 הַמַּעֲיָנוֹת חוּצָה, שֶׁזֶהוּ עֵנְיָן זֶה 7 בְּלִקּוּטֵי תּוֹרָה הוּא בְּפֶרֶשֶׁת "אַחֲרַי", וְיִשְׁנֹו בְּזֶה
 13 הפצת והתפשטות המעינות של תורת 8 גַם בְּאוֹר מֵה־צִּמְחָ צֶדֶק²², וְלֹא־חֲרוּנָה נְדָפֶס גַם
 14 החסידות בא לידי ביטוי גם בכך 9 מֵאֲדָמוֹר הָאֲמֻצְעִי²³, וְשִׁפְךָ גַם לְל"ג בְּעֶמְר
 15 שְׂמֵאֲמָר הַנְּזַל בְּלִקּוּטֵי 10 שְׁעֵנְיָנוּ הוּא גְלוֹי פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה²⁴, שֶׁלֹּכֵן גַם
 16 תּוֹרָה הוּא בְּפֶרֶשֶׁת "אַחֲרַי", 11 הַשְּׂמֹחָה שֶׁבְּזֶה הִיא שְׂמֹחָה גְלוּיָה, שֶׁזֶהוּ הַחֲלוּק
 17 בה מופיע הפסוק האמור על מעלת 12 בֵּין ז' בְּאֲדָר לְל"ג בְּעֶמְר, שְׁזוֹ בְּאֲדָר הָיָה
 18 התשובה 'כי ביום הזה יכפר... לפני ה' 13 מֵתַחֲלָה עֵנְיָן הַפְּכִי כּו', וְרַק אַחֲר־כֵּן נַעֲשֶׂה
 19 וְיִשְׁנֹו בְּזֶה בְּמֵאֲמָר הַנּוֹכַח גַם 14 שְׂמֹחָה כּו', מֵה־שְׂאִי־כֵן לְל"ג בְּעֶמְר הָיָה גַם
 20 בְּאוֹר מֵה־צִּמְחָ צֶדֶק²², 15 מֵתַחֲלָה עֵנְיָן שֶׁל שְׂמֹחָה גְלוּיָה²⁵, וְעוֹד זֹאת
 21 וְלֹא־חֲרוּנָה נְדָפֶס גַם בִּיאוֹר עַל 16 שְׂל"ג בְּעֶמְר הוּא בְּסִפְרֵת הוֹד שֶׁבְּהוֹד, וְשִׁבּוּעַ
 22 מאמר זה גם מֵאֲדָמוֹר 17 הַחֲמִישִׁי שֶׁל סִפְרֵת הַעֲמֹר, בְּחִינַת הַכִּי תַחֲתוֹן,
 23 הָאֲמֻצְעִי²³, וְשִׁפְךָ גַם לְל"ג 18 וְהָרִי זֶה מֵתַקְשֵׁר עִם בְּחִינַת הַכִּי עֲלִיוֹנָה,
 24 בְּעֶמְר יוֹם הַהִילּוּלָא שֶׁל רַבֵּי שְׁמַעוֹן 19 שְׁלֹמְעֵלָה גַם מְגֵדָר עֲלִיוֹן כּו', שְׂמֹחָה לְמַעֲלָה
 25 בן יוחאי החל בימים אלה שְׁעֵנְיָנוּ 20 מִכָּל מְדִידָה וְהַגְּבֻלָה²⁶, וְעַל־יְדֵי־זֶה בָּאִים
 26 הוּא גְלוֹי פְּנִימִיּוֹת הַסּוּדוֹת שֶׁל 21 לְגֹאֲלָה הָאֲמֵתִית וְהַשְּׁלֵמָה, וְשְׂמֹחַת עוֹלָם עַל
 27 הַתּוֹרָה²⁴, שֶׁלֹּכֵן גַם הַשְּׂמֹחָה 22 רֵאשֻׁם²⁷.
 28 שְׂבֻזָה שְׂמַחַת הִילּוּלָא דְרַשְׁבֵּי בִּיּוֹם 31 בְּאֲדָר יוֹם הַהִילּוּלָא שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנּוּ
 29 ל"ג בעומר, הִיא שְׂמֹחָה גְלוּיָה, 32 לְל"ג בְּעֶמְר, יוֹם הַהִילּוּלָא שֶׁל רַשְׁבֵּי מֵתַחֲלָה
 30 שֶׁזֶהוּ הַחֲלוּק הַהַבְּדֵל בֵּין ז' 33 עֵנְיָן הַפְּכִי כּו' וְרַק אַחֲר־כֵּן נַעֲשֶׂה שְׂמֹחָה כּו', כְּמֵאֲמָר חֲכָמֵינוּ
 31 בְּאֲדָר יוֹם הַהִילּוּלָא שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנּוּ 34 ז"ל בְּגִמְרָא (בְּמִסְכַּת מְגִילָה) "כִּיּוֹן שֶׁנִּפְל פּוֹר בְּחוּדֵשׁ אֲדָר, שְׂמַח (הַמּוֹן)

ביאור בדרך אפשר

35 שמחה גדולה. אמר: נפל לי הפור בירח שמת בו משה ולא היה יודע
 36 שבשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד". ופירש רש"י "כדאי הוא יום הלידה
 37 שיכפר על המיתה", היינו שבתחילה היחס ליום הסתלקות משה רבינו היה
 38 כדבר בלתי רצוי שבו אין מזלם של ישראל גובר ולכן המן שמח, ורק אחר
 39 כך התהפך הדבר והתברר שהוא יום
 40 מסוגל לישראל, כי הוא גם יום לידת
 41 משה, מֵה־שְׂאִי־כֵן לְל"ג בְּעֶמְר
 42 הָיָה גַם מֵתַחֲלָה עֵנְיָן שֶׁל
 43 שְׂמֹחָה גְלוּיָה²⁵ כי רשבי ציונה
 44 לשמוח ביום הסתלקותו, וְעוֹד זֹאת
 45 שְׂל"ג בְּעֶמְר הוּא בְּסִפְרֵת
 46 הוֹד שֶׁבְּהוֹד, בעבודת ה' הכוונה
 47 שגם אם אין הבנה והשגה באלוקות
 48 ואין אפילו הודאה והסכמה לאמת
 49 האלוקות, יש לפחות הודאה שצריך
 50 להודות. וְשִׁבּוּעַ הַחֲמִישִׁי שֶׁל
 51 סִפְרֵת הַעֲמֹר, בְּחִינַת הַכִּי
 52 תַחֲתוֹן, שכן המידות הפנימיות של
 53 האדם מסתיימות במידת ההוד, ובהוד
 54 עצמה ב'הוד שבהוד' כי יסוד ומלכות
 55 תפקידן הוא התקשרות והשפעה לזולת
 56 והן "לבר מגופא" – מחוץ לגוף עצמו
 57 וְהָרִי זֶה דוּקָא הַבְּחִינָה הַתַּחֲתוֹנָה
 58 שְׁבִמִידוֹת, הוֹדָא, מֵתַקְשֵׁר עִם
 59 בְּחִינַת הַכִּי עֲלִיוֹנָה, כי על ידי
 60 ההודאה אפשר להתחבר גם למה
 61 שלמעלה מהבנה והשגה, הבחינה
 62 העליונה שְׁלֹמְעֵלָה גַם מְגֵדָר
 63 עֲלִיוֹן כּו', כי לגביה מעלה ומטה
 64 שווים, שְׂמֹחָה לְמַעֲלָה מִכָּל
 65 מְדִידָה וְהַגְּבֻלָה²⁶, וְעַל־יְדֵי־
 66 זֶה לִימּוֹד וְהַפְּצַת פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, עֵנְיָנוּ שֶׁל יוֹם ל"ג בְּעוֹמֵר הִילּוּלָא דְרַשְׁבֵּי,
 67 בָּאִים לְגֹאֲלָה הָאֲמֵתִית וְהַשְּׁלֵמָה, וְשְׂמֹחַת עוֹלָם שְׂמַח נְצִיחַת
 68 עַל רֵאשֻׁם²⁷.

(22) אוה"ת פרשתנו ע' צח. ע' תקסו ואילך. ע' תתכז ואילך. ע' אצנה ואילך. (23) מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"ב ע' תפד ואילך. (24) ראה תו"ח שמות רחצ, ב. המשך תרס"ו ע' ריט. סה"מ תש"ד ע' 211. (25) ראה ביאורי הזהר להצ"צ, ח"ב ע' תכה. ובכ"מ. (26) ראה סידור עם דא"ח שער הל"ג בעומר דש, א ואילך. ועוד. (27) ישע"י לה, י. נא, יא.